

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา 2) สร้างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา 3) ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา 4) การใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา และ 5) ประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ดำเนินการวิจัยเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนย่อย คือ ขั้นตอนที่ 1) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการ แนวคิด เกี่ยวกับสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย ขั้นตอนที่ 2) ศึกษาสภาพการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา โดยใช้แบบสอบถาม ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 105 คน ภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 70 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 86 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 59 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ขั้นตอนที่ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นผู้ที่มีความรู้ในด้านสถานศึกษาคุณธรรม หรือผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงและใช้แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และจัดทำแผนการดำเนินงานและคู่มือกิจกรรมโดยคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทราในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการและคู่มือ ในการให้ความรู้ ร่วมกันวางแผน ดำเนินการปฏิบัติ ตรวจสอบ และกำหนดเป็นหลักการ ตามระบบวงจรควบคุมคุณภาพของ

เดมมิ่ง PDCA หลักการทำงานเป็นทีม และการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์กรประกอบที่ 1 องค์กรประกอบที่ 2 และองค์กรประกอบที่ 3-5 จำนวน 7 โครงการ ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ ตัวแทนผู้เรียนแผนกวิชา 12 แผนกวิชา ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีเหตุผลในการเลือกคือ ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 36 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 4 การใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทราในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการและคู่มือ ในการให้ความรู้ ร่วมกันวางแผน ดำเนินการปฏิบัติ ตรวจสอบ และกำหนดเป็นหลักการ ตามระบบวงจรควบคุมคุณภาพของเดมมิ่ง PDCA หลักการทำงานเป็นทีม และการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์กรประกอบที่ 1 องค์กรประกอบที่ 2 และองค์กรประกอบที่ 3-5 จำนวน 7 โครงการ ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ คณะกรรมการภาคีเครือข่าย ผู้บริหาร ครู และผู้เรียนแกนนำได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีเหตุผลในการเลือกคือ เป็นผู้ที่ดำเนินงานเกี่ยวกับสถานศึกษาคุณธรรม ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 169 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบรายงาน และแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ดังนี้

5.1 รายงานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตามพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกเป็นคุณธรรม อัตลักษณ์ของสถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัย ด้านจิตอาสา ได้ข้อมูลจากงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

5.2 รายงานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารและครู ตามพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกเป็นคุณธรรม อัตลักษณ์ของสถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัย ด้านจิตอาสาได้ข้อมูลจากงานบุคลากร วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

5.3 การประเมินคุณธรรมสถานศึกษาต้นแบบตามเกณฑ์มาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ข้อมูลจากการประเมินของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

5.4 ความพึงพอใจของภาคีเครือข่ายที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2562 จำนวน 10 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

5.5 รายงานความสำเร็จและการยอมรับของสังคม

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

1.1 สภาพการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู ภาคีเครือข่าย และผู้ทรงคุณวุฒิ ปีการศึกษา 2561 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดการศึกษาและความดีเด่นของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.78) ด้านการจัดการเรียนการสอน/การพัฒนาคุณธรรม ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.67) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.65) และด้านนโยบาย ($\bar{x} = 3.25$, S.D. = 0.66)

1.2 แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทราพบว่า ด้านคณะกรรมการภาคีเครือข่ายสถานศึกษาคุณธรรมและด้านคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม พบว่า คณะกรรมการประกอบด้วย 1) องค์ประกอบของคณะกรรมการ และ 2) หน้าที่ของคณะกรรมการ ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมอาชีวศึกษา 2) ส่งเสริมการขับเคลื่อนสถานศึกษาคุณธรรมให้มีคุณธรรมอัตลักษณ์ 3) การใช้โครงการคุณธรรมเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรม และ 4) ศูนย์ประสานงานสถานศึกษาคุณธรรม ด้านผลผลิต ประกอบด้วย 1) พัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ 2) ลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในสถานศึกษา 3) ส่งเสริมพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกให้เพิ่มขึ้นตามที่กำหนดในคุณธรรมอัตลักษณ์ 4) บรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม 5) จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม และ 6) ยกระดับศูนย์การเรียนรู้สถานศึกษาคุณธรรม ด้านผลลัพธ์ ได้จากคู่มือปฏิบัติโรงเรียนคุณธรรม และแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาคุณธรรมอาชีวศึกษา

2. สร้างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบ โดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

ผลจากการสนทนากลุ่มรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา โดยใช้หลักการการควบคุมคุณภาพวงจรมะมิง (Deming Cycle: PDCA) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม (PAR: Participatory Action Research) คู่มือปฏิบัติโรงเรียนคุณธรรม และแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาคุณธรรมอาชีวศึกษา รูปแบบที่สร้างขึ้นมี 5 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านคณะกรรมการภาคีเครือข่ายสถานศึกษาคุณธรรม 2) ด้านคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม 3) ด้านกระบวนการ (Process) 4) ด้านผลผลิต (Output) และ 5) ด้านผลลัพธ์ (Outcome) นำไปใช้ในการประเมินองค์การด้วยตนเองที่ครอบคลุมภาพรวมในทุกมิติ เพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล โดยมุ่งเน้นให้หน่วยงานราชการปรับปรุงองค์การอย่างรอบด้านและอย่างต่อเนื่องครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน ใช้ผลจากการศึกษาสภาพและแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี หลักการ โดยใช้กรอบแนวคิด วงจรการควบคุมคุณภาพ และหลักการการบริหารแบบมีส่วนร่วม ความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการภาคีเครือข่าย และอาจารย์มหาวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = 0.67) ความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบ

โดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการ ภาคีเครือข่าย และอาจารย์มหาวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.61$, S.D.= 0.69) จากการสร้างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษา ฉะเชิงเทรา นำมาจัดทำเป็นแผนการดำเนินงานและคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรม ต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

3. ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัย อาชีวศึกษาฉะเชิงเทราในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการและคู่มือ ในการให้ความรู้ ร่วมกันวางแผน ดำเนินการปฏิบัติ ตรวจสอบ และกำหนดเป็นหลักการ ตามระบบวงจรควบคุมคุณภาพ ของเดมมิ่ง PDCA หลักการทำงานเป็นทีม และการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์กรประกอบที่ 1 องค์กรประกอบที่ 2 และองค์กรประกอบที่ 3-5 จำนวน 7 โครงการ ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ ตัวแทนผู้เรียนแผนกวิชา 12 แผนกวิชา ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีเหตุผลในการเลือก คือ ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 36 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบ ตามแผนการดำเนินงานและคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย ทำ การประเมินความพึงพอใจของการเข้าร่วมโครงการตามรูปแบบแต่ละด้าน และประเมินผลสัมฤทธิ์ ของผู้เข้าร่วมโครงการตามรูปแบบ ดังนี้

3.1 คณะกรรมการภาคีเครือข่ายสถานศึกษาคุณธรรม ร่วมกำหนดหน้าที่ในการ ขับเคลื่อนสถานศึกษาคุณธรรม

3.2 คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม ร่วมกำหนดหน้าที่ในการขับเคลื่อน สถานศึกษาคุณธรรม

3.3 โครงการขับเคลื่อนสถานศึกษาคุณธรรม และสร้างครูแกนนำ ผู้เรียนแกนนำ ความพึงพอใจใน ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.48$, S.D. = 0.79) ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 61.81

3.4 โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานงานสถานศึกษาคุณธรรม ความพึงพอใจในภาพรวม อยู่ ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 0.77) ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 68.06

3.5 โครงการค้นหาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = 0.81) ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 69.44

3.6 โครงการค้นหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = 0.82) ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 69.79

3.7 โครงการวางแผนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมความ พึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.78) ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 69.84

3.8 โครงการสร้างองค์ความรู้/นวัตกรรมการสร้างเสริมคุณธรรม ความพึงพอใจอยู่ ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.80) ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 73.41

3.9 โครงการศูนย์การเรียนรู้สถานศึกษาคุณธรรมสถานศึกษาความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = 0.75) ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 73.26

สรุปผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ของผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการทั้ง 7 โครงการ ความพึงพอใจของผู้เรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.78) และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการ ค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 69.37

4. การใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

การใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา โดยดำเนินการองค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบที่ 2 และองค์ประกอบที่ 3-5 ตามโครงการ จำนวน 7 โครงการ กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา ในปีการศึกษา 2562 สุ่มตัวอย่าง และทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 169 คน ดังนี้ 1) โครงการขับเคลื่อนสถานศึกษาคุณธรรม และสร้างครูแกนนำ ผู้เรียนแกนนำ 2) โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานงานสถานศึกษาคุณธรรม 3) โครงการค้นหาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ครู และผู้เรียน 4) โครงการค้นหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ครู และผู้เรียน 5) โครงการวางแผน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรม 6) โครงการสร้างองค์ความรู้/นวัตกรรม การสร้างเสริมคุณธรรม และ 7) โครงการศูนย์การเรียนรู้สถานศึกษาคุณธรรมสถานศึกษา เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ เดือน มกราคม 2561 ถึง เดือนเมษายน 2562 (ปีการศึกษา 2561-2562) ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานและคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย ทำการประเมินความพึงพอใจของการเข้าร่วมโครงการตามรูปแบบแต่ละด้าน และประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมโครงการตามรูปแบบ ดังนี้

4.1 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการภาคีเครือข่ายสถานศึกษาคุณธรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

4.2 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

4.3 โครงการขับเคลื่อนสถานศึกษาคุณธรรม และสร้างครูแกนนำ ผู้เรียนแกนนำ ความพึงพอใจในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.79) ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 68.86

4.4 โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานงานสถานศึกษาคุณธรรม ความพึงพอใจในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.76) ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 70.71

4.5 โครงการค้นหาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ของผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.72) ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 65.00

4.6 โครงการค้นหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ของผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.68) ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 74.81

4.7 โครงการวางแผน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.68$, S.D. = 0.66) ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 80.30

4.8 โครงการสร้างองค์ความรู้/นวัตกรรมการสร้างเสริมคุณธรรม ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = 0.67) ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 70.75

4.9 โครงการศูนย์การเรียนรู้สถานศึกษาคุณธรรม สถานศึกษา ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.73) ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 79.36

สรุปผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ของผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการทั้ง 7 โครงการ ความพึงพอใจของผู้เรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.71) และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการ ค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 72.82

5. ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

5.1 รายงานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตามพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกเป็นคุณธรรม อัตลักษณ์ของสถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัย ด้านจิตอาสา ผลการประเมิน พบว่า 1) ด้านความรับผิดชอบ ภาพรวมร้อยละ 95.42 ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด 2) ด้านความมีวินัย ภาพรวมร้อยละ 95.32 ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และ 3) ด้านจิตอาสา ภาพรวมร้อยละ 95.69 ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

5.2 รายงานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารและครู ตามพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกเป็นคุณธรรม อัตลักษณ์ของสถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัย ด้านจิตอาสา ผลการประเมิน พบว่า 1) ด้านความรับผิดชอบ 2) ด้านความมีวินัย และ 3) ด้านจิตอาสา สรุปภาพรวมทั้ง 3 ด้าน ร้อยละ 98.73 ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

5.3 การประเมินสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบตามเกณฑ์มาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาคุณธรรมอาชีวศึกษาต้นแบบตามเกณฑ์มาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2562 จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ผลการประเมินคะแนนรวม 26.45 จากคะแนนเต็ม 28 ได้รับรางวัลสถานศึกษาคุณธรรมอาชีวศึกษาต้นแบบ

5.4 ความพึงพอใจของภาคีเครือข่ายที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา พบว่า ความพึงพอใจของภาคีเครือข่ายที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการภาคีเครือข่ายปีการศึกษา 2561 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.65)

5.5 รายงานความสำเร็จและการยอมรับของสังคม เช่น รางวัล เกียรติบัตร การเข้าเยี่ยมชม การเป็นวิทยากร ภาพรวม ปีการศึกษา 2562 รวม 26 รายการ

อภิปรายผล

1. สภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่ายวิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

1.1 สภาพการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการภาคีเครือข่าย และผู้ทรงคุณวุฒิ ปีการศึกษา 2561 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดการศึกษาและความดีเด่นของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.78) ด้านการจัดการเรียนการสอน/การพัฒนาคุณธรรม ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.67) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.65) และด้านนโยบาย ($\bar{x} = 3.25$, S.D. = 0.66) สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพร ส่งศรี (2562) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายบ้านโป่งที่ 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับความเข้มข้นเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ การวางแผนงานคุณธรรม สร้างกลไกการลงมือปฏิบัติงาน กำหนดการติดตามนิเทศงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงาน

1.2 แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทราพบว่า ด้านคณะกรรมการภาคีเครือข่ายสถานศึกษาคุณธรรมและด้านคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม พบว่า คณะกรรมการประกอบด้วย 1) องค์ประกอบของคณะกรรมการ และ 2) หน้าที่ของคณะกรรมการ ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมอาชีวศึกษา 2) ส่งเสริมการขับเคลื่อนสถานศึกษาคุณธรรมให้มีคุณธรรมอัตลักษณ์ 3) การใช้โครงงานคุณธรรมเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรม และ 4) ศูนย์ประสานงานสถานศึกษาคุณธรรม ด้านผลผลิต ประกอบด้วย 1) พัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ 2) ลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในสถานศึกษา 3) ส่งเสริมพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกให้เพิ่มขึ้นตามที่กำหนดในคุณธรรมอัตลักษณ์ 4) บรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม 5) จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม และ 6) ยกระดับศูนย์การเรียนรู้สถานศึกษาคุณธรรม ด้านผลลัพธ์ ได้จากคู่มือปฏิบัติโรงเรียนคุณธรรมและแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาคุณธรรมอาชีวศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพร ส่งศรี (2562) ที่กล่าวว่าแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายบ้านโป่งที่ 3 ประกอบด้วยแนวทางดังนี้ 1) ด้านการวางแผนงานคุณธรรม โดยร่วมดำเนินการ SWOT analysis และให้ความสำคัญกับทุกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการประชุมระดมสมองใช้เป็นแนวทางในการวางแผนงานคุณธรรม 2) ด้านสร้างกลไกการลงมือปฏิบัติงาน โดยประพฤตินั้นเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียน ปฏิบัติตนตามแนวทางของคุณธรรม เป้าหมายและพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก และร่วมกำหนดเกณฑ์การประเมินใช้เป็นแนวปฏิบัติอย่างมีทิศทาง 3) ด้านการกำหนดการติดตามนิเทศงานโดยให้คำแนะนำอย่างเป็นกัลยาณมิตร และแนะนำ ส่งเสริมให้เกิดการสร้างนวัตกรรม และกิจกรรมมาใช้ในการพัฒนางานคุณธรรมของโรงเรียน 4) ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยกำหนดตัวชี้วัด ภาพความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ส่งเสริมองค์ความรู้ให้แก่ครูเพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรม และส่งเสริม กระบวนการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

2. สร้างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบ โดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา โดยใช้หลักการการควบคุมคุณภาพวงจรมะมิ่ง (Deming Cycle: PDCA) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม (PAR: Participatory Action Research) คู่มือปฏิบัติโรงเรียนคุณธรรม และแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาคุณธรรมอาชีวศึกษา รูปแบบที่สร้างขึ้นมี 5 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านคณะกรรมการภาคีเครือข่ายสถานศึกษาคุณธรรม 2) ด้านคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาคุณธรรม 3) ด้านกระบวนการ (Process) 4) ด้านผลผลิต (Output) และ 5) ด้านผลลัพธ์ (Outcome) สอดคล้องกับความคิดเห็นของ วรพิชญ์ ลิขิตายน (2560) พบว่า 1) การบริหารจัดการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดสระบุรีมีการใช้หลักการบริหารจัดการ ด้านนำองค์กร ด้านวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านมุ่งเน้นผู้รับบริการและมีผู้มีส่วนได้เสีย ด้านการวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ด้านการจัดการกระบวนการและด้านผลลัพธ์การดำเนินการ โดยการบริหารงานดังกล่าวมีผลต่อ ด้านประสิทธิภาพ ด้านประสิทธิพล คุณภาพการให้บริการ และการพัฒนางาน 2) รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงประกอบด้วย นโยบายที่ดี บุคลากร การปฏิบัติงาน การประเมินผล และสอดคล้องกับแนวคิดของ คีเวส (Keeves, 1988) กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ มีลักษณะเป็นแนวความคิดภาพรวม 2) จุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของรูปแบบ 3) วิธีการ/กระบวนการของรูปแบบ และ 4) การประเมินผลของรูปแบบ

ความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการภาคีเครือข่าย และอาจารย์มหาวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = 0.67) ความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการภาคีเครือข่าย และอาจารย์มหาวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.69) จากการสร้างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา นำมาจัดทำเป็นแผนการดำเนินงาน และคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรวิฑูมิ แสงนาก (2555) ที่ได้สรุปแนวทางการพัฒนารูปแบบการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ มีผลการประเมินรูปแบบการระดมทรัพยากรโดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ชนกันารถ ชื่นเชย (2550) ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบการศึกษาต่อเนื่องสำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 2) การนำข้อมูลจากการศึกษามาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อพัฒนาเป็นกรอบของรูปแบบในการจัดการศึกษาต่อเนื่องของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 3) การศึกษาความเหมาะสมและเป็นไปได้โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ด้านการศึกษา และ 4) การตรวจสอบประสิทธิภาพและความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษา

ต่อเนื่องในสถาบัน อุดมศึกษาเอกชน และผลการประเมินรูปแบบที่สร้างขึ้นในด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

3. ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทราในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการและคู่มือ ในการให้ความรู้ ร่วมกันวางแผน ดำเนินการปฏิบัติ ตรวจสอบ และกำหนดเป็นหลักการ ตามระบบวงจรควบคุมคุณภาพ ของเดมมิ่ง PDCA หลักการทำงานเป็นทีม และการบริหารแบบมีส่วนร่วมจำนวน 7 โครงการ ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ ตัวแทนผู้เรียนแผนกวิชา 12 แผนกวิชา ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีเหตุผลในการเลือก คือ ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 36 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบตามแผนการดำเนินงานและคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย ทำการประเมินความพึงพอใจของการเข้าร่วมโครงการตามรูปแบบแต่ละด้าน และประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมโครงการตามรูปแบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกตเซลและคนอื่น (Getzels and Others, 1968) ที่กล่าวว่า รูปแบบที่ดีและมีประโยชน์ควรมีคุณลักษณะดังนี้ 1) เป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง 2) รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา และ 3) รูปแบบควรนำไปสู่การทดสอบหรือการทดลองใช้ สอดคล้องกับ เชสเตอร์ (Chester, 1996) ได้ศึกษาวิจัยถึงพฤติกรรมการบริหารวิชาการของผู้บริหาร การศึกษาทั่วประเทศในสหรัฐอเมริกา พบว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีสมรรถภาพสูง โดยการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลายๆ วิธี อภิปรายปัญหาการปรับปรุงการสอนในที่ประชุม จัดปฐมนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูใหม่ จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติมแก่คณะครูเพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน แสดงให้เห็นถึงการทดลองใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

การใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา โดยดำเนินการตามโครงการ จำนวน 7 โครงการ กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา ในปีการศึกษา 2562 สุ่มตัวอย่าง และทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 169 คน ดังนี้ 1) โครงการขับเคลื่อนสถานศึกษาคุณธรรม และสร้างครูแกนนำ ผู้เรียนแกนนำ 2) โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานงานสถานศึกษาคุณธรรม 3) โครงการค้นหาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ครู และผู้เรียน 4) โครงการค้นหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ของผู้บริหาร ครู และผู้เรียน 5) โครงการวางแผน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรม 6) โครงการสร้างองค์ความรู้/นวัตกรรมการสร้างเสริมคุณธรรม และ 7) โครงการศูนย์การเรียนรู้สถานศึกษาคุณธรรม สถานศึกษา เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือน มกราคม 2561 ถึง เดือนเมษายน 2562 (ปีการศึกษา 2561-2562) ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานและคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย ทำการประเมินความพึงพอใจของการเข้าร่วมโครงการตาม

รูปแบบแต่ละด้าน และประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมโครงการตามรูปแบบ สอดคล้องกับเกตเซลและคนอื่น (Getzels and Others, 1968) ที่กล่าวว่า รูปแบบที่ดีและมีประโยชน์ควรมีคุณลักษณะดังนี้ 1) เป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง 2) รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา และ 3) รูปแบบควรนำไปสู่การทดสอบหรือการทดลองใช้ สอดคล้องกับ เซสเตอร์ (Chester, 1996) ได้ศึกษาวิจัยถึงพฤติกรรมการบริหารวิชาการของผู้บริหารการศึกษาทั่วประเทศในสหรัฐอเมริกา พบว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีสมรรถภาพสูง โดยการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลายๆ วิธี อภิปรายปัญหาการปรับปรุงการสอนในที่ประชุม จัดปฐมนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูใหม่ จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติมแก่คณะครูเพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน แสดงให้เห็นถึงการทดลองใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่ายวิทยาลัยอาชีวศึกษาจะเชิงเทรา

5.1 รายงานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตามพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกเป็นคุณธรรม อัตลักษณ์ของสถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัย ด้านจิตอาสา ผลการประเมิน พบว่า 1) ด้านความรับผิดชอบ ภาพรวมร้อยละ 95.42 ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด 2) ด้านความมีวินัย ภาพรวมร้อยละ 95.32 ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และ 3) ด้านจิตอาสา ภาพรวมร้อยละ 95.69 ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด สอดคล้องกับแนวคิดของ Baruch (Baruch, 1949) ที่ได้กล่าวว่าความมีวินัยในตนเองจะเกิดขึ้นกับบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง และยังพบว่าผู้นำจะต้องมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบและมีความมั่นใจในตนเอง และสอดคล้องกับ Wiggins (Wiggins, 1971) ได้อ้างการศึกษาของ Gough เกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง พบว่า ผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงจะมีความรับผิดชอบมากมีความวิตกกังวลน้อย มีความอดทน มีเหตุผลของตนเอง มีความยืดหยุ่นในความคิดและมีพฤติกรรมที่สังคมยอมรับและยังพบว่าโดยทั่วไปจะมีสุขภาพสมบูรณ์ดีกว่าผู้ที่ขาดความมีวินัยในตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของนางลักษณ์ ใจฉลาด (2559) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทยมี 6 กลุ่ม ได้แก่ 1) คุณลักษณะการเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) คุณลักษณะการเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมโดดเด่น 3) คุณลักษณะการปฏิบัติงานดี 4) คุณลักษณะการมีเจตคติที่ดีและรักในวิชาชีพ 5) คุณลักษณะการมีวิสัยทัศน์และใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ และ 6) คุณลักษณะการเป็นผู้มีความมุ่งมั่นพัฒนาเข้าถึงชุมชนและท้องถิ่น และผลการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย มีองค์ประกอบดังนี้ 1) ชื่อข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 2) หลักการและเหตุผล 3) วัตถุประสงค์ 4) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 6 กลุ่ม (5) ขั้นตอนการสร้างเสริมและปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 6) ตัวชี้วัดความสำเร็จ และ 7) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

5.2 รายงานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารและครู ตามพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกเป็นคุณธรรม อัตลักษณ์ของสถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัย ด้านจิตอาสา ผลการประเมิน พบว่า 1) ด้านความรับผิดชอบ 2) ด้านความมีวินัย และ 3) ด้านจิตอาสา สรุปภาพรวมทั้ง 3 ด้าน

ร้อยละ 98.73 ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของแสงเดือน ตรีนันทวัน (2559) ที่กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ในโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า 1. คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านภาวะผู้นำ ด้านความคิดริเริ่ม และด้านเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ตามลำดับ 2. การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านมีวินัย อยู่อันดับสูงสุด รองลงมาคือ ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านซื่อสัตย์สุจริต ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านรักความเป็นไทย ด้านมีจิตสาธารณะ ด้านอยู่อย่างพอเพียง และด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ตามลำดับ 3. คุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในภาพรวม ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ และด้านเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้วร้อยละ 25.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5.3 การประเมินคุณธรรมสถานศึกษาต้นแบบตามเกณฑ์มาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาคุณธรรมอาชีวศึกษาต้นแบบตามเกณฑ์มาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2562 จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ ผลการประเมินคะแนนรวม 26.45 จากคะแนนเต็ม 28 ได้รับรางวัลสถานศึกษาคุณธรรมอาชีวศึกษาต้นแบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของวีระ โอบอ้อม (2560) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ทั้งด้านคุณธรรมต่อตนเอง คุณธรรมต่อผู้ร่วมงาน คุณธรรมต่อหน้าที่การงาน และการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ตามเกณฑ์ความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด และตามเกณฑ์ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

5.4 ความพึงพอใจของภาคีเครือข่ายที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา พบว่า ความพึงพอใจของภาคีเครือข่ายที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการภาคีเครือข่ายปีการศึกษา 2561 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.65) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีระ ชันบุตร (2562) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรมที่มีสัมฤทธิ์ผล โรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมจินนาวาสงเคราะห์) อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อกลยุทธ์พบว่า ความพึงพอใจของครูผู้สอน คณะกรรมการโรงเรียนและนักเรียนที่เป็นหัวหน้าห้องมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีความพึงพอใจต่อกลยุทธ์ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกกลยุทธ์หลัก

5.5 รายงานความสำเร็จและการยอมรับของสังคม เช่น รางวัล เกียรติบัตร การเข้าเยี่ยมชม การเป็นวิทยากร ภาพรวม ปีการศึกษา 2562 รวม 26 รายการ สอดคล้องกับแนวคิดของ Maslow (1970) ได้กล่าวว่า ความปรารถนาของมนุษย์นั้นติดตัวมาแต่กำเนิดและความปรารถนาเหล่านี้จะเรียงลำดับขึ้นของความปรารถนาตั้งแต่ขั้นแรกไปสู่ความปรารถนาขั้นสูงขึ้นไปเป็นลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์

(The Need–Hierarchy Conception of Human Motivation) โดยเรียงลำดับความต้องการของมนุษย์จากขั้นต้นไปสู่ความต้องการขั้นต่อไปไว้เป็นลำดับดังนี้ 1) ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs) 2) ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs) 3) ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belongingness and love needs) 4) ความต้องการได้รับความนับถือยกย่อง (Esteem needs) และ 5) ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self-actualization needs)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ควรนำผลการวิจัยนี้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานสถานคุณธรรมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทุกสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาคุณภาพ

1.2 การนำรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทราไปใช้กับสถานศึกษาอื่นๆ ควรจัดให้มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา